

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu I., zastúpeného JUDr. L., proti žalovanému L., zastúpenému JUDr. R. o zaplatenie odmeny za výkon funkcie, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. februára 2006 č. k. 7 Cbs 39/05-92, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **potvrďuje**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 4230 Sk náhrady trov odvolacieho konania..

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu o zaplatenie 105 640 Sk zamietol. Odporcovi priznal náhradu trov konania vo výške 46 770 Sk. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci existovali dva právne vzťahy. Obchodnoprávny (upravený § 133 a nasl. Obch. zák.) a pracovnoprávny (platne uzavretá pracovná zmluva). Z pracovnoprávneho vzťahu vznikol žalobcovi ako riaditeľovi spoločnosti nárok na mesačný plat. Žalobca si ho pravidelne vyplácal zo mzdových prostriedkov žalovaného v čase od 1.4.2003 do 30.9.2003 vo výške 25 000 Sk. Na zasadnutí valného zhromaždenia žalovaného 6.6.2003 žalovaný túto skutočnosť akceptoval dodatočne, ako je uvedené v zápisnici z valného zhromaždenia tak, že

na základe pracovnej zmluvy bude konateľovi priznaná základná mzda ako riaditeľovi spoločnosti. Pracovná zmluva bola so žalobcom uzavretá 1.4.2003 na funkciu riaditeľ spoločnosti.

Z obchodnoprávneho vzťahu žalobcovi ako konateľovi spoločnosti žiaden finančný nárok v zmysle uvedených dôvodov nevznikol, nakoľko zmluva o výkone funkcie konateľa, s ktorou uvažovalo valné zhromaždenie 6.6.2003 už uzavretá nebola. V zápisnici z tohto zhromaždenia je presne uvedené: „na základe zmluvy o výkone funkcie konateľa mu budú priznané a vyplácané prémie, výška ktorých bude predmetom nasledujúceho valného zhromaždenia.“

Zo zápisnice z valného zhromaždenia, konaného 6.6.2003, mal súd za osvedčené a nesporné, že žalovaný sa pripravoval na uzavretie zmluvy o výkone funkcie konateľa, avšak k faktickému uzavretiu zmluvy o výkone tejto funkcie ani ku dňu odvolania žalobcu z funkcie konateľa spoločnosti, t. j. k 7.8.2003 nedošlo. V zmysle uvedeného súd prvého stupňa uzavrel, že žalobcovi ako konateľovi spoločnosti z obchodnoprávneho vzťahu v zmysle § 66 ods. 3 Obch. zák. právo na žalobou uplatnený peňažný nárok nevzniklo, a neprichádza do úvahy ani priznanie peňažného nároku v zmysle § 566 a nasl. Obch. zák. o mandátnej zmluve, a preto návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, nakoľko súd prvého stupňa rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. V odôvodnení odvolania poukázal na skutočnosť, že žalobca bol v súlade s čl. 9 ods. 2 stanov žalovaného zvolený do funkcie konateľa spoločnosti na obdobie 5-tich rokov od dňa vykonania voľby, t. j. od 25.3.2003. Súčasne žalovaný so žalobcom uzavrel pracovnú zmluvu na funkciu riaditeľa spoločnosti na dobu určitú od 1.4.2003 do 31.3.2004. Súčasťou pracovnej zmluvy žalobcu v pozícii riaditeľ spoločnosti bola jeho pracovná náplň. Pracovná náplň obsahovala riadiace povinnosti žalobcu zamerané do vnútra spoločnosti a neobsahovala náležitosti a povinnosti, ktoré konateľovi spoločnosti ukladajú stanovy žalovaného. Vyslovil názor, že žalovaný rozlišoval v konaní so žalobcom pracovnoprávny vzťah a obchodnoprávny vzťah a na valnom

zhromaždení 6.6.2003 mu bola rozhodnutím priznaná odmena konateľa vo výške 25 000 Sk. Nakoľko medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zmluvy o výkone funkcie, sa právny vzťah medzi žalovaným a žalobcom, súvisiaci s výkonom funkcie riaditeľ posudzuje podľa ust. § 566 a nasl. Obch. zák., t. j. mandátnou zmluvou. Keďže uvedená zmluva je vždy odplatná, aj keby odplata nebola dohodnutá vôbec, žalobcovi vznikol nárok na vyplatenie odmeny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v napadnutom rozsahu a z uvedených dôvodov podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Žalobca si v konaní uplatnil nárok na peňažné plnenie z dôvodu výkonu funkcie konateľa u žalovaného.

Podľa § 66 ods. 3 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2004 vzťah medzi spoločnosťou a členom orgánu spoločnosti alebo spoločníkom pri zariaďovaní záležitosti spoločnosti sa spravuje primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve, ak zo zmluvy o výkone funkcie, uzatvorenej medzi spoločnosťou a členom orgánu spoločnosti alebo spoločníkom, ak bola zmluva o výkone funkcie uzavretá, alebo zo zákona nevyplýva iné určenie práv a povinností. Zmluva o výkone funkcie musí mať písomnú formu a musí ju schváliť valné zhromaždenie spoločnosti alebo písomne všetci spoločníci, ktorí ručia za záväzky spoločnosti neobmedzene. Stanovy akciovej spoločnosti môžu určiť, že zmluvu o výkone funkcie člena predstavenstva schvaľuje dozorná rada.

Podľa § 566 ods. 1 Obchodného zákonníka mandátnou zmluvou sa mandatár zaväzuje, že pre mandanta na jeho účet zariadi za odplatu určitú obchodnú záležitosť uskutočnením právnych úkonov v mene mandanta alebo uskutočnením inej činnosti a mandant sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu. Zmluva nemusí byť uzavretá písomne.

Podľa § 125 ods. 1 písm. f/ Obchodného zákonníka valné zhromaždenie spoločníkov je najvyšším orgánom spoločnosti. Do jeho pôsobnosti patrí vymenovanie, odvolanie a odmeňovanie konateľov. Stanovy žalovaného v čl. VI.

upravujú, že do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí určenie výšky a spôsobu vyplatenia odmien pre orgány spoločnosti.

Vzťah medzi spoločnosťou a konateľom pri výkone funkcie je absolútnym obchodným vzťahom podriadeným režimu Obchodného zákonníka a v zmysle § 66 ods. 3 Obchodného zákonníka sa primerane naň môžu aplikovať ustanovenia o mandátnej zmluve.

Z obsahu spisu vyplýva, že valné zhromaždenie na svojom zasadnutí 6.6.2003 schválilo základnú mzdu pre konateľa v postavení riaditeľa spoločnosti vo výške 25 000 Sk mesačne s účinnosťou od 1.4.2003. V súlade s týmto rozhodnutím žalovaný uzavrel so žalobcom pracovnú zmluvu a vyplácal mu mzdu 25 000 Sk. Valné zhromaždenie sa tiež uznieslo, že na základe zmluvy o výkone funkcie konateľa budú žalobcovi priznané a vyplácané prémie, výška ktorých a kritériá pre ich priznanie budú predmetom rokovania nasledujúceho valného zhromaždenia. Zmluva o výkone funkcie konateľa napokon uzavretá nebola a valné zhromaždenie neprijalo uznesenie o výške odmeny konateľa.

Ustanovenia mandátnej zmluvy majú subsidiárnu povahu pri posudzovaní vzťahu vzniknutého medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným a konateľom pri zariaďovaní záležitosti spoločnosti, čo platí aj pre nárok na vyplatenie odplaty za túto činnosť. Právo na vyplatenie odplaty za výkon funkcie konateľa vznikne, ak sú splnené ďalšie zákonom požadované podmienky, čo je v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným rozhodnutie valného zhromaždenia o výške a spôsobe vyplatenia odmeny pre orgány spoločnosti - konateľa.

V prejednáwanej veci žalobca bol podľa stanov spoločnosti žalovaného menovaný do funkcie konateľa spoločnosti. Nakoľko však valné zhromaždenie v súlade so stanovami nerozhodlo o odmene žalobcu za výkon funkcie konateľa, v zmysle platnej právnej úpravy žalobcovi nevznikol nárok na vyplatenie odplaty za výkon tejto funkcie na základe mandátnej zmluvy. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je preto vecne správne a Najvyšší súd Slovenskej republiky ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto má podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia advokátkou za jeden úkon právnej služby v sume 3950 Sk, z paušálnej náhrady výdavkov 190 Sk a cestovného z Modry do Bratislavy a späť dopravným prostriedkom 90 Sk (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. d/, § 15 ods. 1. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.). Trovy žalovaného predstavujú celkom 4230 Sk. Cestovné súd žalovanému priznal vo výške cestovného dopravným prostriedkom, nakoľko nedoložil technický preukaz motorového vozidla Suzuki SX4.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 13. marca 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu